

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Speciální školy, Praha 4, Boleslavova 1

Adresa : Boleslavova 1, 140 00 Praha 4

Identifikátor školy: 600 175 782

Termín konání orientační inspekce: 11. – 16. dubna 2002

Čj.	019 142/02-5103
Signatura	oa4nv548

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Príspevková organizace Speciální školy, Praha 4, Boleslavova 1 je právnickou osobou a právním nástupcem Speciálních škol, Praha 4, Boleslavova 1 zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy dne 25. května 1999 pod č.j. 16 391/99-21. Od 1. ledna 2001 přešla organizace do působnosti kraje Hlavní město Praha, které škole vydalo zřizovací listinu na dobu neurčitou. Úplné znění zřizovací listiny s vymezením movitého majetku zřizovatele svěřeného organizaci do správy je datováno dnem 26. října 2001 s účinností od 1. ledna 2001. Ředitel školy byl jmenován do funkce dne 1. července 1999 a ve funkci byl naposledy potvrzen dne 27. srpna 2001.

Podle rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j. 27 827/01-21 ze dne 20. prosince 2001 s účinností od 3. dubna 2001 škola sdružuje:

- Speciální základní školu kapacita : 55 žáků
- Zvláštní školu kapacita : 50 žáků
- Přípravný ročník kapacita : 12 žáků
- Pomocnou školu kapacita : 30 žáků
- Přípravný stupeň pomocné školy kapacita : 10 žáků
- Přípravný ročník pro žáky ze socio-kulturně znev. prostředí kapacita : 20 žáků
- Školní družinu kapacita : 50 žáků
- Školní jídelnu kapacita : 250 jídel

Podle statistických výkazů Škol (MŠMT) V 4-01 o speciálních školách, V4b-01 příloze k výkazu o speciálních školách o základní-zvláštní škole, V4c-01 přílohy k výkazu o speciálních školách o pomocné škole, rehabilitační třídě a přípravném stupni podle stavu k 30. září 2001 a výkazu V17-01 o stravování dětí a mládeže podle stavu k 15. říjnu 2001 škola vykazuje:

- ve Speciální základní škole 23 žáků ve 3 třídách
- ve Zvláštní škole 30 žáků ve 4 třídách
- v Pomocné škole 18 žáků ve 2 třídách
- ve Přípravném stupni pomocné školy 7 dětí
- v Přípravném ročníku pro žáky ze socio-kulturně znev. prostředí 17 žáků ve 2 třídách
- ve Školní družině 1 oddělení s 13 žáky
- ve Školní jídelně 260 porcí

Ve dvou přípravných třídách pro děti se sociálním znevýhodněním se na školní docházku připravují děti především z okolí školy, tj. Nuslí, kde je silná romská populace. Vzdělání je realizováno dle metodického materiálu „Přípravná třída pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí“.

Speciální základní škola (dále jen SZŠ) zaměřená na vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním se aktuálně skládá z prvního až třetího postupného ročníku s předpokladem rozšíření do dalších postupných ročníků. Vzdělávání se realizuje dle vzdělávacího programu Národní škola schváleného MŠMT pod č.j. 15724/97-20. Zároveň se žáky speciální základní školy se vzdělávají i čtyři žáci mladšího školního věku dle vzdělávacího programu zvláštní školy.

Výuka ve zvláštní škole probíhá podle vzdělávacího programu zvláštní školy schváleného MŠMT ČR pod č.j. 22 980/97-22 s platností od 1.9.1997.

Výuka v pomocné škole a v přípravném stupni pomocné školy je realizována podle vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy, schváleného MŠMT ČR, pod č.j. 24 035/97-22. V jednotlivých případech je výuka realizována dle individuálních vzdělávacích plánů.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Zvláštní škola

Časová dotace jednotlivých předmětů odpovídá učebnímu plánu zvláštní školy. Členění učiva do jednotlivých ročníků koresponduje se závaznými osnovami, kontinuita výuky je zajištěna funkčními časově-tematickými plány, zpracovanými a koordinovanými v rámci činnosti předmětových komisí. Stanovené výukové cíle jsou v souladu s cíli vzdělávacího programu zvláštní školy, dílčí úpravy jsou prováděny v souladu s konkrétními podmínkami v jednotlivých třídách. Učitelé jsou seznámeni se specifickými potřebami jednotlivých žáků a ve výuce je dostatečně zohledňují.

Odborná a pedagogická způsobilost (dále OPZ) vyučujících je v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Všichni vyučující jsou maximálně zkušení pedagogové s dlouholetou praxí ve speciálních školách. V době inspekce byly dvě učitelky dlouhodobě zastupovány pro nemoc. Tato skutečnost negativně neovlivnila kvalitu výuky. Zastupující učitelky byly bývalé pracovnice s odpovídající OPZ.

Prostředí školy celkově působí příjemným dojmem. Chodby i jednotlivé učebny jsou vkusně upraveny. Při výzdobě je vhodně využito květin a výtvarných prací žáků. Škola disponuje dostatečným množstvím učeben, které svými rozměry i světlostí odpovídají psychohygienickým požadavkům, relativně menší velikost jednotlivých tříd však v některých případech limituje možnost využití netradičních forem výuky. Učebny jsou vybaveny starším nábytkem. K využití je standardně video. Mimo hlavní tabuli v čele místnosti jsou ve třídách magnetické tabule a stojan s flipcharty. Žákům je trvale k dispozici dostatečné množství názorných materiálů především pro výuku českého jazyka a matematiky. Rezervy jsou však v celkové podnětnosti tříd. Názorné pomůcky pro výuku přírodovědných předmětů vyjma přírodopisu (model lidského těla) jsou trvale uloženy v kabinetech a jsou využívány pouze ve vyučovacích hodinách. Ve třídách nejsou žákům volně k dispozici ani další zdroje informací (encyklopedická literatura, zábavná literatura, vhodné hry). V oblasti výpočetní techniky je škola vybavena jednou učebnou s dostatečným množstvím většinou starších PC. Tyto počítače nejsou propojeny v síti, chybí i připojení na internet. Výukové programy pro jednotlivé předměty, zpravidla staršího typu, mají pedagogové k dispozici v minimálním množství. Využití novějšího výukového softwaru limituje nevybavenost počítačů CD mechanikami. Nevyhovující jsou podmínky školy pro výuku tělesné výchovy. Malá standardně vybavená tělocvična o rozměrech cca 10x10m nestačí potřebám školy a požadavkům osnov, možnost využít venkovní hřiště spravované sousední základní školou má škola pouze ve 25% realizované výuky v týdnu (realizovaná výuka ve všech součástech speciální školy úhrnně). V části výuky TV je v případě špatného počasí jako náhradní činnosti hrán stolní tenis na dvou stolech trvale umístěných na chodbách školy. Dílny pro výuku pracovního vyučování jsou na velmi dobré úrovni. Vyučující mají k dispozici přípravný materiál funkčně vybavenou vhodnými stroji.

Struktura jednotlivých hodin odpovídala ve většině případů věku žáků a výukovým cílům. Organizační pokyny vyučujících byly jasné, srozumitelné a přiměřené věku a schopnostem žáků, výběr a množství informací korespondovalo s jejich možnostmi. Učitelé vhodně využívali slovní, názorně demonstrační i praktické metody, v souladu se specifickými potřebami žáků střídali organizační formy výuky. Využíváno bylo především metod a forem tradičních, alternativní vyučovací metody a formy nejsou ve škole realizovány. Žákům bylo umožněno pracovat individuálním tempem, organizace hodiny odpovídala psychohygienickým požadavkům, vyučovací čas byl efektivně zužitkován. Poměrně málo bylo využíváno dalších zdrojů informací, audiovizuální technika nebyla ve sledovaných hodinách použita. Rezervy v organizaci výuky byly zjištěny v předmětu tělesná výchova. V tělocvičně docházelo i z důvodu nedostatečných prostor k prostojům. Náhradním obsahem části výuky byl stolní tenis hraný na chodbě školy bez odborného metodického vedení učitele. Rezervy z hlediska výukového obsahu má informatika v rámci pracovního vyučování.

Vyučující vhodně aplikují vstupní i průběžné motivační metody, žáky se ve většině hodin daří motivovat k aktivní účasti na realizované činnosti. V průběhu výuky je vhodně využíváno mezipředmětových vztahů, uváděny jsou příklady z praxe. Při řešení úkolů je žákům poskytována adekvátní pomoc, hodnocení vyučujících je objektivní, zdůvodněné a částečně slouží jako další motivační faktor. Důsledně jsou respektovány individuální dispozice žáků. Hodnocení žáků je zdůvodněné a objektivní.

Dohodnutá pravidla jednání žáci ve sledovaných hodinách respektovali, komunikace s pedagogy byla založena na vzájemné důvěře. Učitelé vhodně rozvíjeli komunikační dovednosti žáků, svým přístupem pozitivně ovlivňovali psychosociální podmínky výuky. Verbální a neverbální komunikace učitelů je na velmi dobré úrovni, projevy nežádoucího chování žáků vyučující taktním a přátelským způsobem zvládali a minimalizovali. Žáci projevovali pozitivní vztah k výuce.

Výuka ve zvláštní škole je realizována na velmi dobré úrovni.

Speciální základní škola

Konkrétní podoba učebního plánu byla zpracována vedením školy ve spolupráci s metodickými orgány pro 1. stupeň. Časové dotace předmětů jsou v souladu s učebním plánem. Kontinuita výuky je garantována navazujícími časově-tematickými plány jednotlivých předmětů. Vedení školy využilo možnosti nadstavbové části učebního plánu a posílilo hodinové dotace některých předmětů. Stanovené výukové cíle jsou v souladu s pojetím základních směrů vzdělávání v národní škole v konkrétních podmínkách SZŠ. Ve sledovaných hodinách byly výukové cíle reálné, odpovídaly aktuálnímu stavu žáků. Bezprostřední příprava vyučujících na výuku je velmi dobrá.

Všechny vyučující mají požadovanou kvalifikaci a dlouholetou praxi ve speciálním školství. Zájem o tuto problematiku se odráží i v jejich dalším sebevzdělávání.

Prostředí ve třídách i na chodbách je příjemné, květinová výzdoba je vkusně doplněna žákovskými pracemi. Třídy jsou vybavené starším nábytkem, záclonami a kobercem v zadní části. V každé třídě je k dispozici posuvná a magnetická tabule, dále video, které však v době inspekce nebylo používáno. Ve všech třídách jsou na stěnách pověšené názorné materiály pro výuku matematiky, českého jazyka a prvouky. Především třetí třída je pro výuku velice podnětně vyzdobena a jednotlivá pracovní centra poskytují žákům nadstandardní materiálové vybavení, které bylo zakoupeno z peněz z grantových projektů. Jako alternativní zdroj informací mohou žáci využívat fond školní žákovské knihovny, která je dle možností aktuálně doplňovaná. Žáci třetí třídy pravidelně navštěvují městskou knihovnu. V oblasti výpočetní

techniky SZŠ využívá jednu specializovanou učebnu s PC, která je společná pro všechny speciální školy v budově. Nevyhovující jsou podmínky pro výuku tělesné výchovy, omezená dostupnost venkovního sportoviště a prostorově velmi malá tělocvična (ad. zvláštní škola).

Většina sledovaných hodin se vyznačovala efektivní strukturou s přihlédnutím k výukovým cílům. Výběr, sled a množství informací byly přiměřené náročnosti učiva a specifickým podmínkám třídy. Učivo bylo interpretováno věcně správně. Organizační pokyny byly většinou jasné a srozumitelné, vyučující si ověřovaly pochopení zadávaných úkolů a žákům se specifickými vzdělávacími potřebami se individuálně věnovaly. V prvních dvou ročnících převažovaly slovní metody a frontální formy práce nad skupinovými a kooperativními technikami, které byly naopak vhodně využity ve třetím ročníku. V této třídě žáci využívali kromě klasických zdrojů informací i encyklopedie a jiné názorné materiály.

Nedostatečné dodržování psychohygienických zásad, nevyužívání tělovýchovných chvil a přetahování hodin do přestávek mělo negativní vliv na pozornost a soustředění žáků při vyučování.

Ve většině sledovaných hodin byla využita vhodná úvodní i průběžná motivace. Převážně pozitivní hodnocení bylo využito k další motivaci žáků. Vhodnou formou byla aplikována průběžná aktualizace učiva a vyhodnocovány výsledky učení. V jednotlivých případech bylo provedeno závěrečné zhodnocení hodiny nejprve žáky a potom i učitelkami. Hodnocení žáků bylo ve všech případech objektivní a zdůvodněné.

Klima ve všech třídách je příznivé a partnerské, vyznačující se vzájemnou důvěrou. Verbální i neverbální komunikace učitelek je vynikající. Komunikace a interakce mezi učitelkami a žáky je na velmi dobré úrovni, je vytvořen dostatečný prostor pro vlastní vyjadřování žáků. Dostatečná pozornost je věnovaná nejen obsahové, ale i formální stránce řeči. V souladu s logopedickými zásadami je vadná výslovnost citlivě opravována a žákům je nabízen dobrý mluvní vzor. Stanovená pravidla chování jsou známá a ve většině případů žáky akceptovaná. Nežádoucí projevy chování vyučující řešily okamžitě a přiměřeně v rámci svých možností.

Celkově je kvalita vzdělávání na SZŠ velmi dobrá.

Pomocná škola

Časová dotace jednotlivých předmětů je v souladu se vzdělávacím programem pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy. Konkrétní plánování výuky je v rámci jednotlivých tříd na rozdílné úrovni. Vynikajícím způsobem je rozpracován vzdělávací program v přípravném stupni pomocné školy. Vyučující má vypracovány kvalitní a funkční časově-tematické i individuální vzdělávací plány (dále IVP). V malotřídně realizované výuce v nižším, středním a vyšším stupni pomocné školy byly v oblasti plánování zjištěny rezervy. Z předložené pedagogické dokumentace vyplynulo, že není systematicky prováděna pedagogická diagnostika, IVP nejsou aktualizovány. Vyučující v oblasti plánování výuky spoléhá spíše na intuici a znalost žáků. Přestože jsou ve třídě zařazeni žáci třech stupňů pomocné školy, většina sledované výuky byla realizována frontálně. V pracovním stupni jsou zařazeni žáci se srovnatelnými schopnostmi, výuka zde probíhá frontálně v souladu s jejich potřebami a možnostmi.

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících je v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Výukové prostory odpovídají psychohygienickým požadavkům. Třídy jsou dostatečně velké a svým uspořádáním umožňují i alternativní formy výuky. Učební prostředí je estetické, dílčí rezervy jsou v oblasti jeho podnětnosti.

Struktura části výuky svou organizací odpovídala věku a schopnostem žáků. Vyučující vhodně využívaly klasických i alternativních metod a forem výuky, zohledňovaly individuální potřeby

žáků. Při výuce bylo využito celého prostoru třídy včetně koberce. Naopak v menší části sledované výuky nadměrně převládaly klasické školské metody, nebyly zařazeny relaxační přestávky ani jiné formy odpočinku a uvolnění. Dílčí rezervy v oblasti metodiky byly ve sledované hodině tělesné výchovy.

Vyučující vhodně využívaly vstupních i průběžných motivačních metod. Žáky se dařilo zaujmout pro práci. Atmosféra výuky byla příjemná, vzájemně vstřícný vztah pedagogů a žáků kladně ovlivňoval vztah žáků k výuce. Žáci respektovali dohodnutá pravidla jednání a chování a projevovali kladný vztah k výuce. V této oblasti je patrná velmi kvalitní dlouhodobá práce učitelek. Komunikace ve třídách byla založena na vzájemné důvěře.

Výuka v pomocné škole je na velmi dobré úrovni.

Přípravné třídy pro děti se sociálním znevýhodněním

Vyučujícími vytvořený výchovný a vzdělávací program pro přípravné třídy je v souladu s metodickým materiálem Přípravná třída pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a jeho cílem je umožnit těmto dětem začlenění do běžného vzdělávacího procesu od prvního ročníku ZŠ. Těžiště tohoto programu spočívá v rozumové výchově, skládající se z několika složek (jazyková a komunikativní výchova, rozvoj matematických představ, rozvoj poznání), dále v rozvíjení zručnosti a praktických dovedností a hudební, výtvarné a tělesné výchově. Náplň jednotlivých složek výchovy je funkčně integrovaná a prolíná se celým vzdělávacím programem.

Vzdělávání zajišťují dvě učitelky s odpovídající OPZ.

Přípravné třídy využívají dvou menších učeben, které však nejsou dostatečně zařízené ani vybavené vhodným nábytkem a doplňky pro předškolní děti. Jejich uspořádání neumožňuje naplnit a plně rozvinout spontaneitu těchto temperamentních dětí. Nepodnětnost a neútlunost prostředí především jedné ze dvou tříd působila demotivačně. Děti v této třídě nemají volně k dispozici žádné didaktické či konstruktivní hry ani vhodné další zdroje podnětů a informací.

Stanovené cíle nejsou dosahovány optimálním způsobem, tj. hravými formami práce. Při hospitovaných hodinách byly v obou přípravných třídách používány především školské postupy. Převládaly slovní metody a frontální formy výuky u pracovních stolů. Vyučující minimálně využívaly alternativních herních forem a tělovýchovných chviliek, nedostatky byly zjištěny v dodržování psychohygienických zásad. Tato skutečnost vedla ke zvýšené unavitelnosti dětí a jejich menší koncentraci na práci.

Vedení dětí k dodržování hygienických a sociálních návyků bylo realizováno pouze formálními pokyny.

Pravidla společenského chování nebyla ve většině případů dětmi dodržovaná, komunikace mezi vyučujícími a dětmi se v některých případech zúžila na zákazy a příkazy. Vyučujícím se v úvodu hodin daří děti motivovat k činnostem, výsledky vstupní i průběžné motivace však negativně ovlivňují již výše zmíněné, vzhledem k věku a specifickým potřebám dětí ne zcela optimální formy a metody práce. Interakce a komunikace mezi vyučujícími a dětmi není optimálně navozována.

Celkově je vzdělávání v přípravných třídách na pouze vyhovující úrovni.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Vyjma vzdělávání v přípravných třídách pro děti se sociálním znevýhodněním je výuka ve všech součástech školy na velmi dobré úrovni. Úhrnně je kvalita vzdělávání velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepční záměry jsou stanoveny na základě analýzy specifických podmínek školy. V dlouhodobém plánu je jednou z hlavních priorit další rozvoj speciální základní školy zaměřené na vzdělávání žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí. Koncepční záměry korespondují s aktuálními trendy speciální pedagogiky. Tento typ školy však nemá v současné době oporu v platné legislativě.

Roční plány práce školy odpovídají stanovené koncepci a rozpracovávají ji v oblasti hlavních cílů, dále v oblasti personální, včetně vzdělávání pedagogických pracovníků a v oblasti kontrolní a ekonomické. Na roční plán v jednotlivých oblastech dále navazují konkrétní dílčí plány. Celkově tvoří plánování v rámci celé školy ucelený funkční systém. Při plánování je využíváno podnětů a připomínek pracovníků.

Výuka probíhá dle schválených učebních dokumentů. Jednotlivé vzdělávací programy jsou metodickými orgány dle specifických potřeb žáků funkčně rozpracovány do časově tematických plánů výuky.

Výuka v pomocné škole a v přípravném stupni pomocné školy probíhá částečně podle individuálních plánů. Tyto plány mají obsahově i formálně nevyrovnanou úroveň.

Nad rámec výuky škola nabízí zájmové útvary, které každoročně aktualizuje dle zájmu žáků. Ve školním roce 2001/2002 jsou to míčové hry, kroužek dovedných rukou, informatika vaření a ve spolupráci s jezdeckým oddílem jezdectví. Pravidelně žáci školy vyjíždějí na školu v přírodě. Pro žáky pomocné školy je realizována hypoterapie.

Plánování je v souladu se současnými trendy ve speciálním školství, úhrnně je na velmi dobré úrovni.

Organizování

Struktura řízení školy a kompetence jednotlivých pracovníků jsou jasně stanoveny organizačním řádem a navazujícími pracovními náplněmi jednotlivých pracovníků. Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Dokumentace upravující organizaci vzdělávací činnosti školy je řádně vedena.

Řád školy je ve škole zveřejněn. Je v souladu s obecně závaznými právními předpisy a funkčně upravuje oblast práv a povinností žáků i vyučujících. Dílčím negativem z hlediska současných trendů ve školství je, že neobsahuje konkrétně rozpracovanou oblast sociálně patologických jevů.

Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, dále metodická sdružení a předmětové komise. Tyto orgány jsou funkční a garantují vzájemnou provázanost vzdělávání.

Informace pro pracovníky školy jsou předávány při pedagogických poradách a jsou systematicky zveřejňovány na nástěnkách ve sborovně. Informace žákům jsou předávány třídními učiteli, dále především zveřejněním na nástěnkách ve třídách a volně přístupných prostorách.

Ochrana osobních údajů je zajištěna, práce s citlivými daty je upravena vnitřním předpisem, pracovníci jsou prokazatelně poučeni o zásadách práce s těmito materiály.

Informace rodičům jsou předávány několika způsoby. Dílčí rezervy jsou pouze ve frekvenci informování rodičů o prospěchu žáků v některých předmětech prostřednictvím žákovských knížek. Rodiče jsou dále informováni o prospěchu a chování žáků i o činnosti školy v rámci pravidelných třídních schůzek. Mimo tyto schůzky využívají rodiče často možnost navštěvovat školu individuálně dle aktuální potřeby. U příležitosti vánočních a velikonočních svátků pořádají vyučující s dětmi pro rodiče besídky spojené s kulturním programem. Spolupráce rodičů se školou je na rozdílné úrovni. Tato skutečnost vyplývá ze specifického konkrétního složení obyvatelstva v obvodu. V jednotlivých případech rodiče aktivity školy podporují i sponzorují. Ve významném počtu jsou však žáky školy děti z rodin se sníženým sociálním statutem a na podkladě této skutečnosti je problematická i spolupráce rodičů se školou. Větší problémy škola řeší prostřednictvím výchovných komisí, spoluprací s orgány péče o dítě, s policií ČR a dalšími partnery. V rámci školy působí dvě romské asistentky, které se významně podílejí na zlepšování spolupráce s rodiči dětí.

Ve svých prostorách škola umožňuje a podporuje činnost romského klubu. Tento klub je nízkoprahové volnočasové zařízení zaměřené především na spontánní aktivity a je zřizován občanským sdružením, jehož je škola zakládajícím členem.

Na veřejnosti škola o své činnosti informuje prostřednictvím dětských lékařů, speciálně pedagogických center a pedagogicko-psychologických poraden. Ve spádovém regionu zasílá pravidelně informace výchovným poradcům na základní školy. Žáci školy se s úspěchem účastní sportovních akcí speciálních škol, účastnili se na kulturním festivalu „Romano suno“, literárního a výtvarného soutěžního projektu evropských škol „Evropa ve škole“ a dalších akcí. V rámci projektu nevládní organizace Step by step se škole podařilo získat grantové prostředky na nadstandardní vybavení jedné učebny a doplnění žákovské knihovny.

Organizování je efektivní a je celkově na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností a jako celek je pružné a účinné.

Další vzdělávání pracovníků je realizováno systematicky dle ročního plánu a návazného Plánu personálního rozvoje pedagogických pracovníků na školní rok 2001/2002. Důraz je kladen na zvládnutí práce s výpočetní technikou, na jazykovou vybavenost a na nové trendy ve speciální pedagogice. V rámci vzdělávání v oblasti cizích jazyků se pracovníci účastní zdokonalovacích kurzů anglického jazyka. Vedoucí pracovníci aktuálně preferují vzdělávání v oblasti školského managementu.

Škola se v souladu se svým zaměřením na výuku sociálně znevýhodněných žáků účastní projektu nevládní organizace Step by step „Začít spolu“. V rámci tohoto projektu jsou v oblasti moderních a alternativních metod práce pravidelně proškolení zúčastnění pracovníci i vedení školy.

V rámci školy je realizován vzdělávací cyklus „Vzdělávání o aktuálních otázkách ve školství“. Dílčí rezervy jsou ve vzdělávání pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

Systém morálního a hmotného stimulování pracovníků a jejich pravidelného hodnocení je vytvořen, kritéria pro hodnocení jsou pracovníkům známa.

Sebehodnocení školy je součástí přehledné výroční zprávy.

Vedení a motivování pracovníků je realizováno v souladu se zaměřením školy a je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanizmy

Systém vnitřní kontroly vychází z ročního plánu školy a následně z „plánu řídicí a kontrolní činnosti na rok 2001/2002“.

Plán kontrolní činnosti je přehledně strukturován a funkčně zahrnuje všechny oblasti vzdělávacího procesu i provozu školy.

Kontrolní činnost v oblasti vzdělávání je systematická a promyšlená a je pro vedení i učitele užitečnou zpětnou vazbou. Hospitace realizuje ředitel a zástupkyně. Hodnocení hodin vedoucími pracovníky je taktní, systematické a odborně fundované, v zájmu pozitivní motivace pracovníků je ale v jednotlivých případech při rozboru sledovaná výuka mírně nadhodnocena.

Kontrolní činnost nezachytila dílčí nedostatky v oblasti plánování výuky v pomocné škole.

Výsledky hospitací jsou analyzovány a celkové hodnocení je diskutováno na pedagogických radách.

Kontrola provozu školy je funkční.

Kontrolní mechanizmy jsou na velmi dobré úrovni.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky v oblasti řízení jsou úhrnně na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocení efektivity čerpání NIV (neinvestičních výdajů)

Prostředky neinvestičních výdajů přidělených tomuto zařízení na rok 2001 ze státního rozpočtu byly vyčerpány a organizace dosáhla kladného hospodářského výsledku. Zlepšený hospodářský výsledek a zisk z doplňkové činnosti za uvedené období byl navržen k přidělu do fondů. Zúčtování finančních vztahů se státním rozpočtem za rok 2001 proběhlo dle pokynů vydaných zřizovatelem v souladu s příslušnou legislativou.

Čerpané peněžní prostředky, kterými organizace disponovala v roce 2001 byly použity na krytí výdajů spojených s výchovou a vzděláváním a jen k účelům na které byly určeny, tj. na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a na krytí opatření nutných k zabezpečení chodu organizace. Ekonomická agenda školy – vedení účetnictví a zpracovávání mezd je zabezpečováno dodavatelsky. Ke dni řádné účetní závěrky tj. k 31. prosinci 2001 byla provedena inventarizace svěřeného movitého majetku.

Účetnictví, které se týká doplňkové činnosti organizace je vedeno odděleně od činnosti hlavní.

Namátkovou kontrolou účetních dokladů nebyly shledány nedostatky.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Závazné ukazatele mzdové regulace, limit počtu zaměstnanců, limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci byly dodrženy. Personální dokumentace jednotlivých zaměstnanců školy je vedena přehledně a úplně. Jednotliví zaměstnanci mají zavedeny samostatné složky, které obsahují pracovní smlouvu, platový výměr, doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, pracovní náplň, výpis z rejstříku trestů a doklad o vstupní lékařské prohlídce. Zaměstnancům jsou včas a úplně vystavovány platové výměry včetně zdůvodňování změn a zařazování pedagogických zaměstnanců do příslušných platových tříd je v souladu s platnými právními předpisy. Dále byla ověřena vykazovaná výše čerpání mzdových prostředků dle státního výkazu Škol (MŠMT) P1 – 04 za kalendářní rok 2001 v návaznosti na účetnictví organizace daného období a nebyly shledány nesrovnalosti. Ve výše uvedeném výkazu škola eviduje odděleně pedagogické a nepedagogické zaměstnance.

Část státního příspěvku byla použita na výplatu uzavřených dohod o provedení práce. Hlavní činnost organizace je zajišťována především zaměstnanci v pracovním poměru.

Vyplácení nenárokových složek platu upravuje vnitřní platový předpis, kterým má škola stanoveny zásady odměňování zaměstnanců. Podíl z celkem vyplacených nenárokových složek platů činil 80 % na osobní příplatky a 20 % na odměny.

Při odměňování zaměstnanců je postupováno v souladu s obecně závaznými mzdovými předpisy.

Pro tvorbu a čerpání z fondu kulturních a sociálních potřeb má škola zpracována pravidla, která jsou součástí Kolektivní smlouvy organizace. Finanční prostředky tohoto fondu jsou uloženy na samostatném účtu a čerpány na činnosti a akce organizované školou v souladu s platnou legislativou.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV(ostatních neinvestičních výdajů)

Ostatní neinvestiční výdaje byly rozpočtovány na přímé a provozní a z celkově škole přidělených finančních prostředků na rok 2001 činil jejich podíl 44 %. Z tohoto příspěvku škola uhradila zákonné odvody ze mzdových prostředků, náklady na cestovné, další vzdělávání pedagogických zaměstnanců, učební pomůcky, učebnice a školní potřeby. Z nepřímých ostatních neinvestičních výdajů byly hrazeny výdaje spojené s provozem školy – tj. např. za energie, opravy a ostatní služby. Namátkovou kontrolou účetních dokladů nebyly shledány závady.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Účelové prostředky ze státního rozpočtu využila škola v souladu s jejich přidělením, tj. na úhradu nájemného.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001 má vypovídací hodnotu o hospodaření a splňuje požadavky dané příslušným zákonem.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Finanční prostředky, které škola obdržela ze státního rozpočtu byly v kontrolovaném období, tj. rok 2001, vynaloženy efektivně v souladu s jejich přidělením a vzhledem k učebním dokumentům. Ve sledované oblasti a ve sledovaném období nebylo zjištěno nehospodárné čerpání těchto finančních prostředků.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Souběžně s orientační inspekcí byla realizována tematická inspekce „Vyhodnocení postupu při přeřazování žáků ze zvláštních škol do základních škol“. Zjištění z této tematické inspekce, která probíhá i na jiných školách, budou zveřejněna ve Zprávě ČŠI o školním roce 2001/2002.
- Souběžně s orientační inspekcí byla realizována tematická inspekce „Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních“. Škola se problematikou zabývá a přijatý systém je funkční.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j. 27827/01-21 ze dne 20. prosince 2001 s účinností od 3. dubna 2001
- úplné znění zřizovací listiny s vymezením majetku zřizovatele svěřeného organizaci do správy ze dne 26. října 2001
- Výkaz Škol (MŠMT) V 4-01 o speciálních školách podle stavu k 30. září 2001
- Výkaz Škol (MŠMT) V 4b-01 příloze o základní-zvláštní škole podle stavu k 30. září 2001
- Výkaz Škol (MŠMT) V4c-01 příloze o pomocné škole, rehabilitační třídě a přípravném stupni podle stavu k 30. září 2001
- personální dokumentace – aktuální stav
- třídní knihy
- třídní výkazy
- katalogové listy
- evidence žáků školy
- školní řád
- rozvrh hodin
- záznamy z pedagogických rad
- osobní dokumentace žáků s postižením
- kniha úrazů
- organizační řád
- individuální vzdělávací plány vybraných žáků
- roční plán práce na rok 2001/2002
- Zpráva o výsledku hospodaření organizace za rok 2001
- Výroční zpráva o činnosti školy a o hospodaření školy
- Výkaz zisku a ztrát za rok 2001

- Hlavní účetní kniha
- Účetní sestava – rekapitulace za rok 2001
- Účetní rozvrh na rok 2001
- Výkaz Škol (MŠMT) P1 – 04 čtvrtletní výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí roku 2001
- Závazné ukazatele rozpočtu po rozpočtovém řízení II. na rok 2001 ze dne 29. listopadu 2001 vydané HLMP, odborem školství, oddělením rozpočtu
- Účetní doklad – příkaz k úhradě ze dne 20. prosince 2001 – úhrada nájemného
- Faktury č. 40, 45, 59, 71, 87, 106, 114 za rok 2001
- Zůstatky účtů organizace k 31. prosinci 2001
- zápisy s metodických sdružení
- vnitřní předpis pro práci s osobní dokumentací žáků
- plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků na školní rok 2001/2002
- vzdělávání o aktuálních otázkách ve školství – záznamy
- hospitační záznamy
- plán řídicí a kontrolní činnosti na rok 2001/2002

ZÁVĚR

Hodnocení podmínek vzdělávání:

Personální podmínky výuky jsou velmi dobré, všichni vyučující mají odbornou a pedagogickou způsobilost v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Vyučující přistupují k práci tvůrčím způsobem, ve výuce se kladně projevuje jejich dlouhodobá pedagogická praxe. Rezervy byly naopak zjištěny v oblasti kvality vzdělávání v přípravných třídách, učitelky volí, vzhledem k věku a specifickým potřebám dětí předškolního věku nevhodně především školské metody a formy práce.

Škola působí celkově příjemným dojmem, chodby i učebny jsou esteticky vyzdobeny květinami a pracemi žáků. Dílčí rezervy jsou v oblasti celkové podnětnosti tříd. Žákům nejsou v dostatečném množství volně k dispozici podpůrné materiály, encyklopedická literatura ani jiné další zdroje informací. Tyto rezervy jsou zvláště výrazné ve vybavení jedné z přípravných tříd pro děti se sociálním znevýhodněním. Výrazným negativem jsou nevyhovující podmínky pro realizaci osnov tělesné výchovy. Kladem jsou naopak standardně vybavené dílny s funkční přípravnou materiálu.

Plánování v oblasti řízení je na velmi dobré úrovni, koncepční plány jsou v souladu se současnými trendy speciální pedagogiky. Úroveň organizování je velmi dobrá. Výrazným pozitivem z hlediska primární prevence sociálně patologických jevů je spolupráce s romským občanským sdružením a zajišťování podmínek pro činnost nízkoprahového klubu. Vedení a motivování pracovníků je systematické, škola se dlouhodobě účastní projektu „Začít spolu“ zaměřeného na integraci sociálně znevýhodněných žáků. Kontrolní mechanismy jsou na velmi dobré úrovni.

Celkově jsou podmínky výuky velmi dobré.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání:

Plánování výuky je na velmi dobré úrovni, pozitivem je funkční spolupráce pedagogů v rámci metodických orgánů. Dílčí rezervy jsou v systému plánování výuky v pomocné škole. Užívané metody a formy výuky korespondují ve zvláštní, speciální základní a ve většině případů i v pomocné škole se specifickými potřebami žáků. Vyučující v hodinách vhodně střídají činnosti, využívají aktualizace učiva a mezipředmětových vazeb. Motivace žáků je na velmi dobré úrovni. Hodnocení je objektivní a působí ve výuce jako další pozitivní motivační faktor. Interakce a komunikace mezi žáky a vyučujícími je na velmi dobré úrovni.

Nedostatky v oblastech užívaných metod a forem byly zjištěny v přípravných třídách pro děti se sociálním znevýhodněním. Vzdělávání v těchto třídách je i vzhledem k jeho materiálním podmínkám na pouze vyhovující úrovni. Toto zjištění je rámcově v souladu se zjištěním orientační inspekce ČŠI z dubna 1998. Ve sledovaných oblastech nedošlo v období mezi oběma inspekcemi k výraznějšímu posunu.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání na velmi dobré úrovni.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Finanční prostředky, které škola obdržela ze státního rozpočtu byly v kontrolovaném období, tj. rok 2001, vynaloženy efektivně v souladu s jejich přidělením a vzhledem k učebním dokumentům. Ve sledované oblasti a ve sledovaném období nebylo zjištěno nevhodné čerpání těchto finančních prostředků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Karel Kaprálek	Karel Kaprálek v. r.
Členové týmu	Mgr. Marie Šrámková	Marie Šrámková v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Šárka Snížková	

V Praze dne 19. dubna 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. dubna 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Jaroslav Fantura

Jaroslav Fantura v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Magistrát hl. m. Prahy, odbor školství	21. května 2002	019 174/02-5103
Zřizovatel: Hlavní město Praha	21. května 2002	019 174/02-5103

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.